

Implementacja dyrektywy Wypłatność II

- duże zmiany dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji

W lipcu 2015 r. do Sejmu trafił projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, realizujący zobowiązanie do implementacji do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Wypłatność II (Dz. Urz. UE L 335 z 17 grudnia 2009 r., s.1; dalej jako: Dyrektywa). Nowa ustawa zastąpi dotychczasową ustawę z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 ze zm.). Państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny dokonać implementacji Dyrektywy do dnia 31 marca 2015 r., któremu to terminowi Polska uchybiła, zaś wymagane przepisy powinny co do zasady wejść w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Celem projektowanej ustawy jest wdrożenie nowych regulacji dotyczących działalności w zakresie ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych oraz działalności reasekuracyjnej, w szczególności zaś zmiana podejścia do wypłacalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W nowym systemie nacisk położony zostanie na powiązanie wymogów kapitałowych z ryzykiem, na które narażony jest zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji. Od zakładów wymagać się będzie prognozowania ryzyka związanego z wykonywaną przez nie działalnością i zarządzania tym ryzykiem, zamiast oceny zagrożeń tylko na podstawie historycznych danych.

Nowy system wypłacalności dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zbudowany został w oparciu o trzy filary:

- filar I – dotyczący wymogów ilościowych (kapitałowych);
- filar II – dotyczący wymogów jakościowych, przez które rozumie się proces nadzorczy sensu largo;
- filar III – dotyczący obowiązków informacyjnych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz dyscypliny rynkowej.

Filar I nowego systemu wypłacalności, wprowadza dwa (różniące się od siebie pod względem celu i sposobu wyliczania) wymogi kapitałowe:

- kapitałowy wymóg wypłacalności (Solvency Capital Requirement – SCR) – odpowiadający wielkości dopuszczonych środków własnych, która umożliwia zakładowi pokrycie znacznych nieprzewidzianych strat, a także ma zapewniać dostateczne zabezpieczenie interesów ubezpieczonych; Dyrektywa przewiduje dwie możliwości obliczania SCR – w oparciu o formułę standardową (uregulowaną w Dyrektywie) lub za pomocą modelu wewnętrznego, budowanego indywidualnie przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji;
- minimalny wymóg kapitałowy (Minimum Capital Requirement – MCR) – odpowiadający wielkości dopuszczonych podstawowych środków własnych, poniżej której zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji powinien utracić zezwolenie na wykonywanie działalności, chyba że w krótkim czasie jest w stanie przywrócić poziom dopuszczonych podstawowych środków własnych pokrywających MCR.

W ramach II filaru Dyrektywa określa zasady sprawowania nadzoru nad zakładami ubezpieczeń i zakładami reasekuracji, a także wprowadza regulacje dotyczące systemu zarządzania ryzykiem, systemu własnej oceny ryzyka i wypłacalności zakładu. Proces nadzoru nad wypłacalnością i ryzykiem zakładów stanie się wieloaspektowy i bardziej złożony w porównaniu z dotychczasowym – po wejściu w życie nowych przepisów, organ nadzoru będzie miał możliwość wykrycia potencjalnych nieprawidłowości na wszystkich obszarach działalności zakładu.

Filar III realizuje cel Dyrektywy, jakim jest harmonizacja obowiązków informacyjnych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie informacji przekazywanych do organu nadzoru, jak również obowiązków dotyczących udostępniania informacji do publicznej wiadomości. Na zakłady zostanie nałożony obowiązek przygotowania i upublicznienia raportów w zakresie swojej wypłacalności i kondycji finansowej.

Ustawa bez wątpienia spowoduje istotne zmiany w gospodarce finansowej zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W 2010 r., na wniosek Komisji Europejskiej, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przeprowadził badanie QIS 5, którego celem było określenie wpływu nowego systemu wypłacalności na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w Polsce. W badaniu wzięło udział 50 zakładów ubezpieczeń (z istniejących 63). Wyniki badania wskazały, że większość krajowych zakładów ubezpieczeń spełni wymogi dyrektywy w zakresie wypłacalności zakładów ubezpieczeń.

Eksperti wskazują, że nowy system przyniesie znaczące długoterminowe korzyści społeczno-gospodarcze, zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Korzyści te będą przejawiać się przede wszystkim przez zmniejszenie prawdopodobieństwa niewypłacalności zakładów oraz zwiększenie ich konkurencyjności, co przełoży się na rozwój jakości świadczonych usług, obniżenie opłat i większą transparentność zakładów.

Janusz Mazurek
Partner, Radca Prawny
Janusz.Mazurek@ssw.pl

Katarzyna Zańko
Senior Associate, Radca Prawny
Katarzyna.Zanko@ssw.pl

Kancelaria Prawna
SSW Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy S.K.A.

Zastrzeżenie: Niniejsza publikacja ma na celu podkreślenie pewnych kwestii. Z założenia nie jest kompleksowa i nie jest poradą prawną.

Biuro w Warszawie
Rondo ONZ 1
XII piętro
00-124 Warszawa

tel./phone +48 22 544 87 00
fax +48 22 544 87 01
warszawa@ssw.pl

Biuro w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 14
Okrągłak, VII piętro
61-725 Poznań

tel./phone + 48 61 625 16 00
fax + 48 61 625 16 01
poznan@ssw.pl

www.ssw.pl

La transposition de la directive Solvabilité II

– changements considérables pour les entreprises d'assurance et de réassurance

Dans le cadre de l'obligation de transposer, dans le droit interne, les dispositions de la directive 2009/138/CE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2009 sur l'accès aux activités de l'assurance et de la réassurance et leur exercice (solvabilité II) (J.O. UE L 335 du 17 décembre 2009, p.1; dénommé ci-après « la directive »), en juillet 2015, un projet de loi sur les activités de l'assurance et de la réassurance a été soumis à la Diète. La nouvelle loi abroge et remplace la loi du 22 mai 2003 sur l'activité de l'assurance (J.O. de 2013, texte 950 modifié). Les États membres de l'Union européenne sont tenus de transposer la Directive avant le 31 mars 2015, la date à laquelle la Pologne a failli, et les dispositions requises devraient, en principe, entrer en vigueur à la date du 1er janvier 2016.

La loi prévue vise à mettre en œuvre les nouvelles réglementations en matière d'assurances de personnes et de biens et d'activité de la réassurance et, notamment, le changement de l'approche de la solvabilité des entreprises d'assurance et de réassurance. Dans le nouveau système, un accent sera mis sur le lien entre les exigences en matière de capital et le risque auquel sont exposées les entreprises d'assurance et de réassurance. Les entreprises concernées seront tenues de prévoir les risques liés aux activités qu'elles exercent et de les gérer, au lieu d'évaluer les risques au seul vu de l'historique.

Le nouveau système de solvabilité pour les entreprises d'assurance et de réassurance a été construit sur la base de trois « piliers » :

- 1er pilier –exigences quantitatives (capitiaux);
- 2e pilier – exigences qualitatives qui s'entendent comme un processus de surveillance au sens large de ce terme ;
- 3e pilier –obligations d'information auxquelles sont tenues les entreprises d'assurance et les entreprises de réassurance et la discipline sur le marché.

Le 1er pilier du nouveau système de solvabilité instaure deux exigences en matière de capitaux qui se distinguent entre elles par leur finalité et le mode de calcul:

- capital de solvabilité requis (Solvency Capital Requirement – SCR) – correspond au montant des capitaux propres admis, ce qui permet à l'entreprise de couvrir des pertes considérables imprévues et également, de garantir suffisamment les intérêts des assurés ; la Directive prévoit deux modes de calcul du SCR – sur la base d'une formule standard (prévue par la Directive) ou au moyen d'un modèle interne, conçu au cas par cas par les entreprises d'assurances et de réassurance ;
- capital requis minimal (Minimum Capital Requirement – MCR) – correspond au montant admis de ressources financières de base, au-dessous duquel l'entreprise d'assurance et de réassurance ne serait plus autorisée à exercer son activité, à moins qu'elle ne soit, en un bref laps de temps, capable de disposer du niveau des ressources financières de base qui couvrent le MCR.

Dans le cadre du 2e pilier, la Directive définit les règles encadrant l'exercice de la surveillance des entreprises d'assurance et de réassurance, et elle prévoit des réglementations du système de gestion du risque, et du système d'évaluation du risque et de la solvabilité de l'entreprise. Le processus de surveillance de la solvabilité des entreprises et des risques auxquels celles-ci sont exposées deviendra plus complexe et prendra en considération de multiples aspects. – Dès l'entrée en vigueur des nouvelles réglementations, les autorités de surveillance auront en outre la possibilité de déceler toutes irrégularités potentielles dans tous les domaines de l'activité de l'entreprise.

Le 3e pilier concerne l'harmonisation des obligations d'échange d'informations incombant aux entreprises d'assurance et de réassurance sur le territoire des États membres de l'Union européenne, obligations concernant les informations transmises aux autorités de contrôle ainsi que les obligations d'information du public. Les entreprises seront tenues de préparer et de publier des rapports sur leur solvabilité et leur situation financière.

La loi entraînera sans doute d'importants changements dans la gestion financière des entreprises d'assurance et de réassurance. En 2010, à la demande de la Commission européenne, l'autorité de contrôle - Urząd Komisji Nadzoru Finansowego – a effectué les analyses QIS 5, qui ont permis de déterminer l'impact du nouveau système de solvabilité sur la situation financière des entreprises d'assurance et de réassurance en Pologne. Ces analyses ont porté sur 50 entreprises d'assurances (parmi les 63 actives sur le marché polonais). Les résultats indiquent que la majorité des entreprises d'assurances polonaises satisfont aux exigences de la directive Solvabilité II.

Janusz Mazurek
Partner, Avocat-conseil
Janusz.Mazurek@ssw.pl

Katarzyna Zańko
Senior Associate, Avocat-conseil
Katarzyna.Zanko@ssw.pl

Cabinet d'Avocat
Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy S.K.A.

Bureau à Varsovie
Rondo ONZ 1
00-124 Varsovie

T: +48 22 544 87 00
F: +48 22 544 87 01
warszawa@ssw.pl

Bureau à Poznań
ul. Mielżyńskiego 14
Okraglak, 7 ème étage
61-725 Poznań

T: +48 61 625 16 00
F: +48 61 625 16 01
poznan@ssw.pl

www.ssw.pl